I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 20. dubna 2009

k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 332/2002, kterým se zavádí systém střednědobé finanční pomoci platebním bilancím členských států

(CON/2009/37)

(2009/C 106/01)

Úvod a právní základ

Evropská centrální banka (ECB) obdržela dne 17. dubna 2009 žádost Rady Evropské unie o stanovisko k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 332/2002, kterým se zavádí systém střednědobé finanční pomoci platebním bilancím členských států ([1]) (dále jen „navrhované nařízení" ([2])).

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na čl. 105 odst. 4 Smlouvy o založení Evropského společenství, neboť ECB spravuje pomoc poskytnutou na základě tohoto systému. V souladu s čl. 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

1. Obecné připomínky

ECB se domnívá, že za současné finanční situace je oproti původním předpokladům pravděpodobnější, že členské státy mimo eurozónu budou žádat o pomoc na základě systému střednědobé finanční pomoci a že jejich žádosti o pomoc budou pravděpodobně obnášet vyšší částky, než se předpokládalo v roce 2002, kdy nařízení (ES) č. 332/2002 vstoupilo v platnost, a v prosinci 2008, kdy bylo toto nařízení změněno. ECB má proto za to, že vzhledem k mezinárodnímu hospodářskému a finančnímu vývoji by případné žádosti o pomoc mohly přesáhnout stávající limit 25 miliard EUR a vítá navrhované zvýšení limitu na 50 miliard EUR, aby se Společenství umožnilo vyhovět případným žádostem o finanční pomoc.

V této souvislosti ECB poznamenává, že postup, který předpokládá navrhované nařízení, musí být v plném souladu se zákazem měnového financování stanoveným v čl. 101 odst. 1 Smlouvy, ve spojení s nařízením Rady (ES) č. 3603/93 ze dne 13. prosince 1993, kterým se upřesňují definice pro použití zákazů uvedených v článcích 104 a 104b Smlouvy ([3]). ECB především vychází z toho, že zvýšení částky dostupné pomoci na

([1]) Nařízení (ES) č. 332/2002 ze dne 18. února 2002, kterým se zavádí systém střednědobé finanční pomoci platebním bilancím členských států (Úř. věst. L 53, 23.2.2002, s. 1).
([2]) KOM(2009) 169 v konečném znění.
([3]) Úř. věst. L 332, 31.12.1993, s. 1.

50 miliard, jak to předpokládá navrhované nařízení, bude financováno výlučně z rozpočtů členských států a nebude spojeno s jakýmkoli dočasným financováním či refinancováním ze strany Evropského systému centrálních bank. V tomto ohledu se očekává, že na účtu Společenství u ECB a na účtech členských států u národních centrálních bank budou v kterékoli rozhodné době dostatečné prostředky.

2. **Konkrétní připomínky**

2.1 *Navrhovaný nový článek 9a*

ECB plně chápe potřebu zajistit zdravé řízení střednědobé finanční pomoci Společenství. Poznamenává však, že navrhovaný nový článek 9a by mohl být vykládán tak, že Evropský účetní dvůr má pravomoc provádět finanční audity účtů ECB a národních centrálních bank. ECB proto navrhuje, aby s ohledem na platný právní rámec v podobě článku 27 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, který se vztahuje na ECB a národní centrální banky, byla oblast působnosti navrhovaného nového článku 9a výslovně omezena na členské státy, které jsou příjemci střednědobé finanční pomoci Společenství.

2.2 *Povinnost konzultovat Komisi*

Článek 2 nařízení (ES) č. 332/2002 vyžaduje, aby členský stát, který nepřijal euro, konzultoval Komisi, pokud má „v úmyslu využít zdroje financování mimo Společenství, vázané na hospodářsko-politické podmínky“. Navrhuje se změnit výraz „hospodářsko-politické podmínky“ tak, aby bylo zřejmé, že „hospodářsko-politické podmínky“ zahrnují „předem stanovená kritéria způsobilosti“, což by tak jednoznačně zahrnovalo druh podmíněnosti, jenž se bude používat v ujednáních Mezinárodního měnového fondu nového typu ([1]).

2.3 *Dostupnost střednědobé finanční pomoci Společenství na preventivním základě*

ECB si všímá, že navrhované pozměněné znění čl. 3 odst. 2 a čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 332/2002 neobsahuje odkaz na „podpůrný program“, který je uveden ve stávající verzi těchto článků. Tyto úpravy naznačují změnu v rozsahu použitelnosti střednědobé finanční pomoci Společenství v tom smyslu, že tuto pomoc by bylo možné poskytnout jen v případě skutečných – na rozdíl od možných – problémů platební bilance. Ustanovení čl. 119 odst. 1 Smlouvy v tomto ohledu výslovně odkazuje na pomoc, která je dostupná, „hrozí-li vážně“ členskému státu obtíže s jeho platební bilancí. Čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 332/2002 též výslovně odkazuje na pomoc, která je dostupná, pokud členskému státu „vážně hrozí“ (na rozdíl od skutečného stavu, jestliže již „nastaly“) obtíže s platební bilancí. Odkazy na „podpůrný program“, které jsou v současné době uvedeny v čl. 3 odst. 2 a čl. 5 odst. 1 nařízení č. 332/2002, v podstatě zakládají rámec, na jehož základě může být preventivní pomoc poskytnuta. Bylo by proto vhodné znovu vložit odkazy na „podpůrný program“ do čl. 3 odst. 2 a čl. 5 odst. 1.

2.4 *Povaha nově navrhovaného „memoranda o porozumění“*

Bylo by vhodné zajistit, aby „memorandum o porozumění“, které se vyžaduje podle navrhovaného nového článku 3a, bylo v textu charakterizováno shodně. Konkrétně, 2. bod odůvodnění odkazuje na toto memorandum jako na dokument, který se „sjednává“, zatímco z navrhovaného nového článku 3a vyplývá, že memorandum bude mít spíše povahu jednostranného dokumentu, ve kterém budou uvedeny „podmínky stanovené Radou“. Jelikož znění článku 3a v podstatě vychází z čl. 119 odst. 2 Smlouvy, navrhuje se sladit znění 2. bodu odůvodnění se zněním navrhovaného nového článku 3a.

([1]) Viz tisková zpráva s názvem „MMF reorganizuje úvěrový rámec“ („*IMF Overhauls Lending Framework*“), č. 09/85, 24. března 2009 na internetových stránkách MMF http://www.imf.org

3. **Pozměňovací návrhy**

Pokud by výše uvedené připomínky vedly ke změnám v navrhovaném nařízení, jsou v příloze obsaženy návrhy příslušných změn.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 20. dubna 2009.

Prezident ECB

Jean-Claude TRICHET

PŘÍLOHA

Pozměňovací návrhy

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB

Změna č. 1

2. bod odůvodnění navrhovaného nařízení

„Jak ukázaly nedávné zkušenosti s průběhem střednědobé finanční pomoci, měly by se vyjasnit úkoly a příslušnost Komise a dotyčných členských států při provádění nařízení. Dále by se měly stanovit podmínky pro poskytování finanční pomoci v memorandu o porozumění sjednaném mezi Komisí a dotyčným členským státem.“	„Jak ukázaly nedávné zkušenosti s průběhem střednědobé finanční pomoci, měly by se vyjasnit úkoly a příslušnost Komise a dotyčných členských států při provádění nařízení. Dále by se měly ~~stanovit~~ **uvést** podmínky pro poskytování finanční pomoci v memorandu o porozumění ~~sjednaném~~ mezi Komisí a dotyčným členským státem.“

Odůvodnění – viz odstavec 2.4 stanoviska

Změna č. 2

4. bod odůvodnění navrhovaného nařízení

„Prvořadý význam má zajištění zdravého řízení obdržené finanční pomoci Společenství. Proto stávající smlouvy o úvěru stanoví možnost, aby Evropský účetní dvůr a Evropský úřad pro boj proti podvodům prováděly kontroly, uznají-li to za nezbytné, a tuto možnost by mělo stanovit i toto nařízení.“	„Prvořadý význam má zajištění zdravého řízení obdržené finanční pomoci Společenství. Proto stávající smlouvy o úvěru stanoví možnost, aby Evropský účetní dvůr a Evropský úřad pro boj proti podvodům, **aniž je dotčen článek 27 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky**, prováděly kontroly **v členském státě, který je příjemcem střednědobé finanční pomoci Společenství**, uznají-li to za nezbytné, a tuto možnost by mělo stanovit i toto nařízení.“

Odůvodnění – viz odstavec 2.1 stanoviska

Změna č. 3

Článek 2 nařízení (ES) č. 332/2002

„Pokud má členský stát, který nepřijal euro, v úmyslu využít zdroje financování mimo Společenství, vázané na hospodářsko-politické podmínky, konzultuje nejdříve s Komisí“	„Pokud má členský stát, který nepřijal euro, v úmyslu využít zdroje financování mimo Společenství, vázané na hospodářsko-politické podmínky **včetně předem stanovených kritérií způsobilosti**, konzultuje nejdříve s Komisí“

Odůvodnění – viz odstavec 2.2 stanoviska

Změna č. 4

Čl. 1 odst. 2 navrhovaného nařízení

„Dotyčný členský stát projedná s Komisí posouzení svých finančních potřeb a předloží předlohu ozdravného programu.“	„Dotyčný členský stát projedná s Komisí posouzení svých finančních potřeb a předloží předlohu ozdravného **nebo podpůrného** programu.“

Odůvodnění – viz odstavec 2.3 stanoviska

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB
Změna č. 5	
Čl. 1 odst. 4 navrhovaného nařízení	
„1. Komise přijme ve spolupráci s Hospodářským a finančním výborem nezbytná opatření pro pravidelné ověřování toho, zda hospodářská politika členského státu, který přijal úvěr Společenství, odpovídá ozdravnému programu a případným ostatním podmínkám stanoveným Radou podle článku 3. Za tímto účelem poskytne členský stát Komisi všechny potřebné informace a plně s ní spolupracuje.“	„1. Komise přijme ve spolupráci s Hospodářským a finančním výborem nezbytná opatření pro pravidelné ověřování toho, zda hospodářská politika členského státu, který přijal úvěr Společenství, odpovídá ozdravnému **nebo podpůrnému** programu a případným ostatním podmínkám stanoveným Radou podle článku 3 **a článku 3a**. Za tímto účelem poskytne členský stát Komisi všechny potřebné informace ~~a plně s ní spolupracuje~~.“
Odůvodnění – viz odstavec 2.3 stanoviska	
Změna č. 6	
Čl. 1 odst. 6 navrhovaného nařízení	
„Evropský účetní dvůr má právo provádět veškeré finanční kontroly nebo audity, jež považuje ve vztahu k řízení této pomoci za nezbytné. Komise včetně Evropského úřadu pro boj proti podvodům má právo vysílat své vlastní úředníky nebo řádně zmocněné zástupce k provádění technických nebo finančních kontrol nebo auditů, jež považuje ve vztahu k řízení střednědobé finanční pomoci Společenství za nezbytné.“	„**Aniž je dotčen článek 27 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky**, Evropský účetní dvůr má právo provádět **v členském státě, který je příjemcem střednědobé finanční pomoci Společenství**, veškeré finanční kontroly nebo audity, jež považuje ve vztahu k řízení této pomoci za nezbytné. Komise včetně Evropského úřadu pro boj proti podvodům má **tak** právo vysílat své vlastní úředníky nebo řádně zmocněné zástupce k provádění technických nebo finančních kontrol nebo auditů **v členských státech, které jsou příjemci** střednědobé finanční pomoci Společenství, jež považuje ve vztahu k ~~řízení~~ **této pomoci** za nezbytné.“
Odůvodnění – viz odstavec 2.1 stanoviska	